

Missing Parashat Zachor



I may have to be out of town on *Shabbat Zachor* in a place where there is no *shul* or possibility to hear the reading of *Parashat Zachor*. Is it sufficient that I hear the same *p'sukim* every year on the Shabbat of *Parashat Ki Teitzei* and that I will hear the reading about the actions of Amalek on Purim morning?

4. שולחן ערוך אורח חיים סי' תרפה סעי' ז

יש אומרים ש"פרשת זכור" ו"פרשת פרה אדומה" חייבים לקראם מדאורייתא, לפיכך בני הישובים שאין להם מנין צריכים לבא למקום שיש מנין בשבתות הללו כדי לשמוע פרשיות אלו שהם מדאורייתא. הגה: ואם אי אפשר להם לבא, מכל מקום יזהרו לקרותם בנגינתם ובטעמם (מצא כתוב).

5. ספר החינוך מצוה תרג

ואל הזכירה הזאת בלב ובפה לא ידענו בה זמן קבוע בשנה או ביום, כמו שנצטוונו בזכירת יציאת מצרים בכל יום ובכל לילה, והטעם כי בזכירה ההיא עיקר הדת ... אבל טעם זכירת מה שעשה עמלק אינו רק שלא תשכח שנאתו מלבנו, ודי לנו בזה לזכור הענין פעם אחת בשנה או שתי שנים ושלש. והנה בכל מקומות ישראל קוראים ספר התורה בשנה אחת או בשנים או שלש לכל הפחות, והנה הם יוצאים בכך מצוה זו. ואולי נאמר כי מנהגן של ישראל ב"פרשת זכור" לקרותה בשבת מיוחד בכל שנה תורה היא, ומפני מצוה זו היא שקבעו כן, והוא השבת שלפני פורים לעולם,

6. גמרא, ברכות דף נח ע"ב ב

אמר רב: אין חמת משתכח מן הלב אלא לאחר שנים עשר חדש, שנאמר (תהלים לא) "נשכחתי כמת מלב, הייתי ככלי אוכד".

7. משנה ברורה סי' תרפה ס"ק טז

... המגן אברהם מצדד דטוב יותר שיבוא למקום שקורין המגילה בצבור ו"פרשת זכור" יוצא על פי הדחק במה שישמע הקריאה בפורים פרשת "ויבוא עמלק", דבזה נמי זכר מעשה עמלק ויוצא ידי חובתו, ורוצה לומר דיוצא מדאורייתא. והנה למאי דקיימא לן לעיל בסימן ס' דמצוות צריכות כונה, יהיה צריך בעת שמיעת פרשה זו לכונן לצאת בזה מצוות עשה של "זכור". אבל לעניות דעתי עיקר דינו של המגן אברהם צריך עיון, דהא כתיב בתורה "זכור את אשר עשה וגו' אשר קרך בדרך ויונב כך וגו' תמחה וגו'", והכונה שלא לשכוח מה שעשה לנו עמלק ונפטר זה לבנינו ולדורותינו לומר להם: "כך עשה לנו הרשע, ולכך נצטוונו למחות את שמו" כמו שכתב הרמב"ם בביאורו וזה לא נזכר בפרשת "ויבא עמלק".

8. משנה ברורה סי' תרפה ס"ק יז

מכל מקום יזהרו לקרותם וכו' – ויהדר לקרות זה מתוך הספר...

1. רא"ש, ברכות פרק ז סי' כ

תנו רבנן: מעשה ברבי אליעזר שנכנס לבית הכנסת ולא מצא שם עשרה ושחרר עבדו והשלימו לעשרה. והיכי עבד הכי? והאמר רב יהודה: כל המשחרר עבדו עובר בעשה, שנאמר "לעולם בהם תעבדו"! מצוה דרבים שאני, דאלים עשה דרכים, דכתיב: "ונקדשתי בתוך בני ישראל", דהיינו עשה דמקדשין את השם בעשרה ברבים, ואפילו הוי מלתא דרבנן כגון לשמוע קדושה וברכו שלא מצינו לו עיקר מן התורה, אפילו הכי דחי עשה דיחיד, דלא מסתבר לי דמיירי בעשרה דאורייתא, כגון לקרות "פרשת זכור" שהוא מן התורה דמשמע דבכל ענין איירי.

2. גמרא, מגילה דף יח ע"א

קראה על פה לא יצא וכו'. מנלן? – אמר רבא: אתיא "זכירה" "זכירה". כתיב הכא: "והימים האלה נזכרים", וכתיב התם (שמות י"ז) "כתב זאת זכרון בספר", מה להלן בספר – אף כאן בספר. וממאי דהאי "זכירה" קריאה היא? דלמא עיון בעלמא! – לא סלקא דעתך: "זכור" (דברים כ"ה), יכול בלב? כשהוא אומר "לא תשכח" – הרי שכחת הלב אמור, הא מה אני מקיים "זכור" – בפה.

3. תרומת הדשן סי' קח

שאלה: בני היישובים שאין להם מנין בעיר, ורצונם ללכת אל הקהילות הסמוכות להם לימי הפורים, כדי לשמוע מקרא מגילה בציבור, צריכין לזהר שיקדימו ביאתם גם לשבת "פרשת זכור" שהוא סמוך לפורים או לאו?

תשובה: יראה דאדרבה צריך טפי שישמע קריאת "פרשת זכור" בצבור ממקרא מגילה. אף על גב דמקרא מגילה עדיפא, וכל מצות נידחות מפניה, מכל מקום לדעת רוב הפוסקים נקראת היא ביחיד, אבל קריאת "פרשת זכור" כתב האשירי פ' שלשה שאכלו, דעשה דאורייתא הוא לקרותן בעשרה, ודוחה לא תעשה ד"לעולם בהם תעבדו", להכי שיחרר רבי אליעזר עבדו, כדי להשלימו לעשרה. עיין שם פרק שלשה שאכלו באשירי, ובתוספות שנין שכתבו דאין שום קריאה מדאורייתא רק "פרשת זכור". ובתוס' הקצרות מברכות פרק שני פירש, ד"פרשת זכור" ו"פרשת פרה אדומה" חייבים לקרותן מן התורה, וכן בסמ"ק חלק למצות עשה "זכור אשר עשה", וזה שאנו קורין "פרשת זכור" קודם פורים. ואם כן צריך לזהר יותר שישמע קריאת "פרשת זכור" בעשרה ממקרא מגילה בזמנה, אלא שהעולם לא זהירי בהכי.